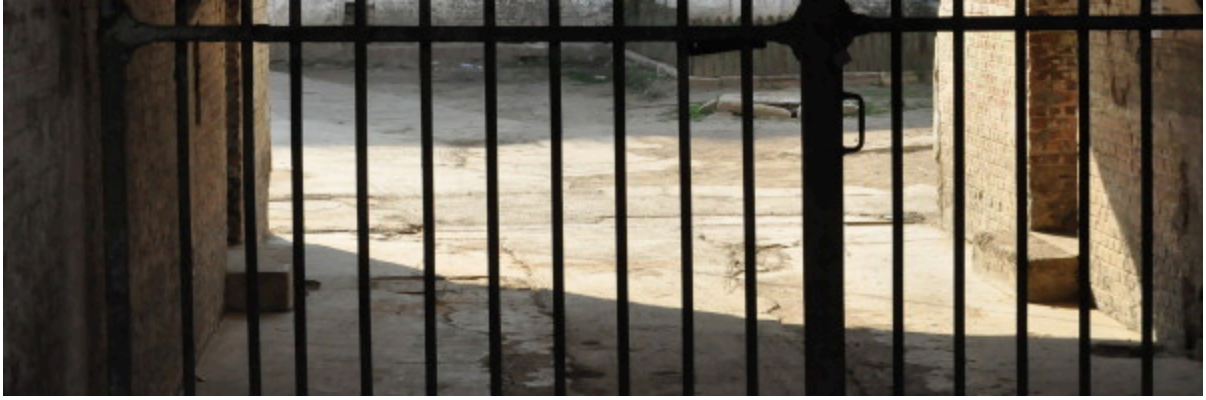

Cultură Editorial Istorie

14-15 MAI 1948. Cele mai mari arestări din istoria României.

By **Florin Dobrescu** Last updated **mai 15, 2024**

de **Florin DOBRESCU**

În 14 spre 15 mai rememorăm în fiecare an unele dintre cele mai dramatice evenimente din istoria recentă a României.

În acea noapte, au fost arestați, în întreaga țară, mii de tineri legionari. Unii cercetători avansează cifra de peste 15000, iar cei mai sceptici doar pe aceea de 7000. Cert este că majoritatea lor au fost studenți. Și nu orice fel de studenți, ci unii dintre cei mai strălucițI. Explicația? Fiind o organizație elitistă, excesiv de selectivă, Mișcarea Legionară nu primea în organizațiile ei decât pe cei mai buni studenți din fiecare facultate.
Cei mai mulți dintre ei aveau să iasă pe porțile închisorilor, îmbătrâniți, cu viețile distruse și idealurile îngropate, abia în anul 1964. Dar o mare parte au rămas acolo, în uriașa hecatombă, neștiuți, fără cruci și fără candele, în gropile din preajma închisorilor și lagărelor comuniste.

„Nu victime, ci luptători!"

Cei mai mulți dintre foștii deținuți politici pe care i-am cunoscut ne-au atras atenția asupra acestui aspect: *„Noi nu ne considerăm victime ale comunismului. Nu! Noi am fost luptători! Și, fiind învinși de un dușman a cărui forță am subestimat-o, am suportat supliciile destinate prizonierilor săi. Dar eram conștienți, ne asumasem și această variantă..."* Nu am văzut la acești oameni tânguiri, nici plăcerea de a li se plânge de milă.
Unii analiști ai acelor evenimente au afirmat că tinerii scăpați de valul de arestări din acea noapte ar fi îngroșat rândurile grupărilor de rezistență armată din Carpați siliți de situația fără ieșire a vieții în ilegalitate. Un fel de singură opțiune, preferabilă schingiuirilor și morții lente în mediul imund al închisorilor. Nimic mai fals! Nu negăm că au existat și cazuri în care decizia plecării în munți a fost luată sub imperiul tăvălugului de la 15 mai 1948. Dar realitatea este că majoritatea celor vizați de

represaliile comuniste.

Noaptea Sfântului Bartolomeu în variantă comunistă

Astăzi se știe cu certitudine că toți comandanții unităților Siguranței se aflau în posesia unui plic sigilat, pe care aveau consemnul de a-l deschide atunci când vor primi un anumit indicativ. Erau listele cu domiciliile tuturor celor aflați în evidențele poliției politice ca fiind implicați în activități de rezistență.
Oricum, este arhivele Securității certifică faptul că operațiunea fusese organizată cu luni de zile înainte. Nistor Chioreanu își amintește în memoriile sale impresia teribilă pe care le-a creat-o minuțiozitatea cu care fuseseră puse la punct arestările, faptul că fuseseră cunoscute toate gazdele, chiar și cele ocazionale, fapt ce făcuse ca puțini din cei vizați să scape nearestați.
În baza Ordinului nr. 5 al lui Teohari Georgescu din 13 mai 1948, în noaptea de 14 spre 15 mai 1948, la aceeași oră, acțiunea se declanșează concomitent în toate orașele țării. Traian Popescu-Macă își amintea despre acea noapte: *„s-au alcătuit echipe speciale formate din trei persoane. Șeful echipei era de regulă agent al Siguranței Statului, organism încă în funcțiune. El a primit un plic închis conținând adresele celor care urmau să fie arestați, dar nu avea voie să-l deschidă înainte de plecare”.*
Factorul surpriză a făcut ca legionarii să nu aibă timp să se ascundă la rude sau prieteni. Părintele Gheorghe Calciu, pe atunci student la Medicină, nota în niște însemnări confiscate ulterior de Securitate: *„Arestările au început în ziua de 15 mai. Era o acțiune masivă, spectaculoasă, desfășurată pe întreaga țară și după un plan minuțios stabilit. Teohari Georgescu, ministrul de Interne și Ana Pauker și-au calculat lovitura cu sânge rece. Securitatea întocmise vreme de peste trei ani dosarele tuturor grupărilor care proliferau în țară și al tuturor indivizilor periculoși [...] Comuniștii, care fuseseră o simplă fracțiune a Internaționalei comuniste, suplineau lipsa totală de popularitate prin forță și violență. Nici nu exista altă cale [...]. Teohari Georgescu și consilierii lui s-au servit de vechea poliție, care deținea și informațiile despre Mișcarea Legionară, dar și unele date*

Este bine de știut că arestările din 14-15 mai 1948 au survenit abia după ce comuniștii lichidaseră cele 2 partide istorice – PNȚ și PNL. Acestea fuseseră decapitate succesiv, în 1947, după ce cu un an înainte comuniștii câștigaseră alegerile prin cea mai mare fraudă electorală din istoria României, desfășurată sub protecția trupelor de ocupație sovietice.

În primăvara lui 1945, Ministerul de Interne preluat de comunistul Teohari Georgescu (Burah Tescovici) și subordonat integral Moscovei prin cadre NKVD precum Nicolschi (Boris Grunberg) și Gheorghe Pintilie (Pantiușa Bodnarenko), procedase la capturarea lui Nicolae Petrașcu și a colaboratorilor săi apropiați. Petrașcu fusese trimis în țară de Horia Sima și investit ca lider al legionarilor din România, în scopul reorganizării Mișcării Legionare. El era secondat de Nicolae Petrașcu și Vică Negulescu. Mii de legionari refugiați în munți după ocuparea țării de către sovietici se aflau la limita supraviețurii, iar alte mii fuseseră adunați în lagăre de concentrare. Cu toate acestea, comuniștii se temeau de triere. Buna lor organizare, disciplina și doctrina total anticomunistă făceau din ei cei mai redutabili dușmani ai URSS. Comuniștii se aflau într-o perioadă a consolidării puterii și lărgirii organizațiilor teritoriale, și nu doreau o confruntare cu Garda de Fier, aceasta fiind singura grupare ce considera contraofensiva de tip armat ca singura eficientă în lupta împotriva mișcării comuniste.

Presat de perspectiva unei deportări masive a legionarilor în Siberia, vehiculată de anumite cercuri comuniste, dar și de situația fără ieșire a miilor de oameni aflați în clandestinitate, Petrașcu avea să accepte un pact de neagresiune cu Ministerul de Interne, emițând o circulară prin care cerea

16 ani de chinuri

Cei arestați au fost supuși unor metode de tortură îngrozitoare, pentru a divulga informațiile pe care Ministerul de Interne nu le cunoștea încă. Mulți au murit în anchetă în săptămânile care au urmat. Amintim printre aceștia pe: Constantin Buliman strivit la închisoarea Suceava, Ion Crișan la Siguranța din Cluj, Ecaterina Gâță torturată, violată și aruncată pe fereastra Ministerului de Interne, la București.
Arestările au continuat luni la rând, zi de zi și noapte de noapte. Erau căutați pe de o parte cei scăpați pe 15 mai, iar pe de altă parte alte mii de români – gazde, sprijinitori, simpatizanți ai celor din rezistență, divulgați în urma inimaginabilelor torturi de la cei deja arestați.
Un șir interminabil de procese aveau să umple paginile ziarelor comuniste. Presa relata judecarea și condamnarea tot mai multe loturi, în special de studenți, descriind pe larg planurile prin care aceștia își propuseseră să contracareze bolșevizarea țării.
Pentru cei arestați în acele zile, au urmat ani lungi de chinuri în universul concentraționar comunist. Supuși la un regim de exterminare, iar în anumite perioade la procese de reeducare care vizau anihilarea psihică ori compromiterea lor, cei mai mulți au avut o atitudine demnă, suportând privațiunile și umilințele, mărturisind valorile creștine și naționale, dovedind o etică superioară prin atitudinea față de semenii lor căzuți în nenorocire, în acele condiții în care teroarea îl transformă pe om în fiară.
Unii dintre ei s-au distins ca adevărați sfinți ai închisorilor, rămânând în memoria camarazilor lor prin dragostea și resemnarea luminoasă cu care în care au înțeles să-și sfârșească zilele, fiind cinstiți de milioane de credincioși din întreaga țară dar și pe alte meleaguri ale lumii.

O mare parte a celor intrați în 1948 în închisori, au fost eliberați abia în 1964, prin câteva decrete date ca urmare a presiunilor lumii occidentale asupra regimului comunist. Ieșiți cărunți din închisori într-o societate care nu-i voia, izolați și discriminați permanent, acești strigoi ai lumii vechi

La ora când cobor, legat în fiare,
să-mi ispășesc osânda cea mai grea,
cu fruntea-n slavă strig din închisoare:
– Nu-s vinovat față de țara mea.

Nu-s vinovat că mai păstrez acasă
pe-un raft, întâiul meu abecedar
și că mă-nchin când mă așez la masă,
cuviincios ca preotu-n altar.

Nu-s vinovat că i-am iubit lumina
curată cum în suflet mi-a pătruns,
din via dată-n pârg sau din grădina
în care-atâția șerpi i s-au ascuns.

Nu-s vinovat că-mi place să se prindă
rotundă ca o țară hora-n prag,
sau c-am primit colindători în tindă,
cum din bunic în tată ne-a fost drag.

Nu-s vinovat că toamnele mi-s pline
cu tot belșugul, de la vin la grâu,
și c-am chemat la praznic pe oricine,
cât m-am știut cu cheile la brâu.

De-aceea când cobor legat în hăre,
împovărat de vina cea mai grea,
cu fruntea-n slavă gem din închisoare:
– Nu-s vinovat față de țara mea.

Florin Dobrescu

3 COMMENTS

14-15 MAI 1948. Cele Mai Mari Arestări Din Istoria României. | MAGAZIN CRITIC *9 ani ago*

[...] Autor: Florin Dobrescu apud, http://www.buciumul.ro [...]

Moraru+Ionut Says *2 luni ago*

https://www.facebook.com/watch/live?ref=watch_permalink&v=357357143560555&locale=ro_RO

Neamului Romanesc
Sa fuga, de foame si scarba, din tara,

Pentru’o paine amara

Departe de copii si parinti
De oseminte de sfinti
De biserici si de voievozi

Ce i’ar spulbera pe acesti nerozi
O turma de ucigasi si de hoti
In Siberii de gheata, pustii
Poate s’or cai si trai

Si’ar fauri statui de despoti
Din zapada, n’ar mai visa prada
Usoara, cuminte, ca doara
Lucreaza media planetara

Sa ne’adoarma afara si la noi
Sa ne schimbe’n trupuri si spirite moi
Sa uitam istoria si marii eroi
Sa primim moartea ca blandele oi

La lupta, frati Români
De vreti sa fiti stapani
In tara noastra sfanta

Si sa’i gonim pe huni !

+++
14 mai – în Piața Revoluției! Martirii temnițelor comuniste vor fi comemorați și anul acesta

Noaptea, ei coboara pe franghii de vis
Sa ne asigure ca’n paradis
Slujitorii bravi ai lui Dumnezeu
Fi’vor fericiti, in Casa’I, mereu !

+++

La lupta, studenti !
Fiti viteji si drepti
Vi se fura prezentul, viitorul
Sa nu dati cu toporul
Dar uitati’va la toti, in retina
Pana’i prinde fiorul
Ca vor fi inchisi cu zavorul
Judecatii de’aici si de veci
Si viata lor fi’va plina
De nenorociri, dezastre si tina

La lupta, studenti !
Vor sa ne ia libertatea
Guwernantii devenit’au dementi
Ne ataca cu tancuri pe rulmenti
Diabolici, cu axul seringa
Inima tuturor s’o strapunga
Si viata cumplit sa ne’o stinga

La lupta, frati tineri !
Antrenati in revolta, parintii
Bunicii si rugati’i pe sfintii
Ce’au salvat Romania